

ARQUEOCEC

FULL INFORMATIU DEL GRUP D'ARQUEOLOGIA
"PELEGRÍ CASADES I GRAMATXES
(Secció d'Història i Art)

Any 4
Maig 2014

Núm. 34

ACTIVITATS FETS I NOTÍCIES D'ARQUEOLOGIA I PATRIMONI

EXCURSIÓ DE RECERCA AMB COTXES PARTICULARS

ELS DÒLMENS DE LA VALL DE CABÓ (Alt Urgell)

Dies 13-14 de maig

Dolmen de Favà

Dolmen de Colomera

Dolmen de l'Oliva

CONFERÈNCIES

14 de maig

La missió arqueològica catalana a Althiburos (El-Kef, Tunísia).

21 de maig

Resultats preliminars de la nova intervenció arqueològica a la vil·la romana del Pont del treball a Barcelona.

Lloc i hora: Palau Marc, sala d'actes. Rambla de Santa Mònica, 8, Barcelona, a les 19,00 hores

Organitza: Departament de Cultura. Direcció General d'Arxius, Biblioteques, Museus i Patrimoni, Servei d'Arqueologia i Paleontologia.

EXPOSICIONS

Víkings,

Fins el 28/9/2014 el Museu Marítim de Barcelona presenta l'exposició *Víkings*, produïda conjuntament per l'Statens Historiska Museet d'Estocolm i Museumspartner. La mostra ens relata com aquest poble d'Homes del Nord es relacionava amb altres comunitats i cultures europees, el simbolisme dels seus vaixells i també la seva extraordinària i magnífica artesanía.

Els continguts científics de l'exposició s'articulen a partir de 400 objectes originals procedents del Statens Historiska Museet que han estat exposats tan sols en ocasions excepcionals fora del territori escandinau. L'exposició està estructurada en vuit àmbits que ens ofereixen una acurada i profunda

visió sobre els diversos aspectes de la seva cultura: la seva vida quotidiana, els rituals i les creences, la mitologia, l'artesanía i el seu significat, les seves embarcacions... La mostra també compta amb nombrosos elements interactius i produccions multimèdia, i ha estat molt ben acollida a nivell internacional.

El drakkar, la nau víking

EL FUTUR DE LA BOELLA

És l'Atapuerca catalana. Les excavacions arqueològiques que des de fa sis anys dirigeix l'Iphes (Institut Català de Paleoecologia Humana i Evolució Social) al barranc de la Boella, a la Canonja (Tarragonès), han posat al descobert unes restes que el confirmen com una de les ocupacions humanes més velles d'Europa i converteixen aquest jaciment en un punt clau per estudiar com eren i com vivien les primeres poblacions humanes que van arribar a Europa fa al voltant d'un milió d'anys. Els arqueòlegs hi han trobat nombroses eines de pedra i restes de fauna, entre les quals destaquen unes defenses de mamut de fa entre 800.000 i un milió d'anys.

Les similituds amb el jaciment d'Atapuerca, a Burgos, són moltes. Sobretot, perquè tots dos se situen en una edat similar i en una mateixa línia de recerca. A més, Eudald Carbonell, director de l'Iphes, també és codirector d'Atapuerca. I, veient com aquell s'ha convertit en un pol d'atracció important per al turisme, l'Ajuntament de la Canonja i l'institut d'Eudald Carbonell han començat la reconversió en un gran parc arqueològic sobre la prehistòria i l'evolució humana. El mateix jaciment es dotarà de recursos museogràfics, però també s'hi construirà un centre d'interpretació. Així mateix, es marcaran itineraris culturals per l'entorn natural del jaciment.

Troben una làpida funerària del S.XIII a la cripta de la catedral de València

La làpida té unes mides de 52 cm. D'alçada i 37 d'amplada i correspon al sepulcre d'un ciutadà de València anomenat Raimon Escorna, que fou secretari del rei Pere III de Catalunya- Aragó i a qui el monarca successor, Jaume II, li concediren els senyories d'Olocau i Rafelbunyol.

A la inscripció original que apareix a la làpida, datada del 17 de febrer del 1291, es pot llegir, després del nom del difunt, el següent epitafi "*Home que em mires, el que tu ets jo vaig ser, i el que jo soc tu seràs. Et demano que resis un Pare Nostre per la meua ànima*". Els Escorna varen dotar la capella de Sant Lucas on es va trobar aquesta làpida.

Es tracta d'una de les inscripcions funeràries medievals més antigues descobertes a València, que ara suneixen a les ja existents a la catedral: una del degà Ramon de Belestar, i l'altra del bisbe Jaspert de Botonach i a les conservades a l'església de sant Joan de l'Hospital.

Una altra de les peces trobades és una peanya amb diversos escuts dels Vallterra, idèntics als que es conserven a la capella que d'aquesta mateixa família es conserven a la catedral de Segorbe. Els Vallterra, emparentats amb els Blanes, tingueren també una capella a la catedral de València.

Una coberta refeta pedra a pedra

MONESTIR DE SANT PERE DE CASSERRES

Fa poc temps que ha acabat la restauració d'una teulada que, a la vegada que és única, ha estat força problemàtica. Les obres van engegar el 2012 amb mal peu. El concurs de creditors de l'empresa que les estava executant, Art i Construcció, va deixar una tercera part de l'actuació pendent. Durant un temps, la coberta inacabada va estar tapada provisionalment amb una lona per evitar que la humitat la fes malbé. Finalment, l'empresa Construccions Ferrer s'ha encarregat d'enllestir la restauració de la coberta i també de fer altres actuacions més petites. Tots els treballs s'han finançat amb aportacions de La Caixa i la Diputació de Barcelona.

L'any 1997, quan es va restaurar tot el monestir, que en aquell moment estava en ruïnes, es va descobrir que conservava tota l'antiga coberta de lloses de pedra, un material que s'utilitzava habitualment en el segle XI en lloc de les teules aràbigues, i es va acordar que es conservaria en les parts que fos possible. Aquesta conservació, però, va ser fallida i, l'any 2004, es va haver de reparar. La coberta del presbiteri es va refer amb les lloses de pedra aprofitables i es va acabar

amb pedra de Sant Vicenç, de textura i color molt semblant a les lloses originals. Fa quatre anys, però, un informe elaborat amb el suport del programa *Romànic Obert* de La Caixa alertava del despreniment de fragments de morter. Els tècnics van creure que calia refer la coberta pedra a pedra. Un dels restauradors que hi ha treballat, José María Lázaro, explica que “la coberta del segle XI s'ha desmuntat pedra a pedra”: “Cada peça s'ha documentat i numerat. Les que estaven malament s'han restaurat i s'ha tornat a muntar la coberta com era l'original.” Lázaro reconeix que ha estat un treball molt dur perquè treballaven “amb una inclinació important, amb condicions meteorològiques adverses i amb algunes pedres que pesaven 100 quilos”: “Hem mogut 130 tones de pedra. Era un repte i l'hem superat.” D'aquesta manera ha acabat el calvari per enllestir la coberta. Ara, els esforços del Consell Comarcal se centren a portar més visitants al monestir. El nombre de visites, prop de 20.000 a l'any, no fan justícia a la importància del monument. Des del consell s'estan fent diverses accions per atraure visitants, com per exemple cicles culturals o posar-lo a disposició d'ajuntaments i entitats.

